

DODATEK DO „UNJE”

KRONIKA

Cena prenumeraty: Kwartalnie 5 koron 20 halerzy, półrocznie 10 koron, rocznie 20 koron; z przesyłką pocztową kwartalnie 6 koron, półrocznie 12 koron, rocznie 24 koron.

Ceny ogłoszeń: wiersz petitowy na czwartej stronie 50 h., 40 wierszy 16 kor. Na pierwszej stronie cena podwójna. Na marginesie stron środkowych cena półtora raza droższa. Przy kilkurazowych ogłoszeniach duży rabat.

RADOMSKA

Pismo poświęcone sprawom Radomia i okolicy. — Wychodzi w Czwartki i Niedziele.

— Redakcja i administracja: plac 3-go Maja 5 (II piętro) otwarta od godz. 11 — 12 w południe. —

KINO CZARY

Lubelska № 47.

OD JUTRA!!!

ŚLAD PIERWSZEJ MIŁOŚCI...

Nastrojowy dramat w 4-ch częściach ze słynnym, znanym z urody artystą duńskim w roli głównej:

GUNNAR TOLNAES'EM.

Bank Handlowy w Warszawie

podaje niniejszem do wiadomości, że na zasadzie zezwolenia c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa Wojskowego w Lublinie z dnia 24 marca 1918 r. otwiera w lipcu b. r.:

ODDZIAŁ W RADOMIU

we własnym lokalu przy ulicy LUBELSKIEJ Nr. 41. Już przedtem jednak, bo 18-go maja b. r. Bank, korzystając z gościnności Dyrekcji Towarzystwa Kredytowego miasta Radomia, rozpoczął prowizorycznie swe czynności w lokalu tegoż Towarzystwa (Plac Konstytucji 3-go maja), naco zwraca uwagę szanownej publiczności.

Biuro Banku czynne będzie codziennie, oprócz niedziel i świąt:

od godz. 9-tej rano do 1-szej po poł. i od 3-ciej do 5 po poł.

Oddział Banku w Radomiu załatwiać będzie wszelkie czynności w zakres nowożytnego bankierstwa wchodzące.

Dwa rozwiązania.

Zjazd cesarzy w głównej kwaterze niemieckiej, któremu prasa przypisuje doniesłe znaczenie, ma między innymi sprawami rozstrzygnąć też, jakoby definitywnie, sprawę polską.

Jak nas informują ze sfer kompetentnych, wysuwane są znów dwa projekty.

Pierwszy, tak zw. austriackie rozwiązanie, przywiduje przyłączenie Królestwa do Monarchji Austro-węgierskiej pod formą unji personalnej. Królestwo zostałoby prawdopodobnie połączone z Galicją (lub jej częścią), nastąpiłoby jednak pewne „wyrównanie granic” na rzecz państwa niemieckiego oraz ograniczenie wpływów polskich na Litwie i Białorusi.

Według drugiego zaś projektu, niemieckiego, Królestwo Polskie jako państwo odrębne zostałoby związane i uzależnione szeregiem konwencji i traktatów od Niemiec. Wtedy naturalnie Galicja pozostałaby przy Austrii, natomiast prawdopodobne by było przesunięcie naszych granic wchodnich.

Nie wdając się obecnie w ocenę tych projektów, zasługuje na uwagę już ten sam fakt, że w sprawie naszej mają decydować, lub przynajmniej naradzać się, państwa centralne bez naszego udziału, wtedy, gdy mocą patentów wydanych przez te państwa istnieje rząd polski.

Sądząc z obecnej sytuacji politycznej i strategicznej, biorąc też pod uwagę zaokrąglenie granic Austro-Węgier na granicy Rumuńskiej oraz zwiększenie się wpływów austriackich na Bałkanach, prawdopodobnym jest, że większe szanse przejścia mieć będzie projekt niemiecki.

I jedno i drugie rozwiązanie sprawy polskiej stawia nas w zależności od tego czy innego mocarstwa, a więc nie odpowiada hasłom, które zawsze głosiliśmy, hasłom zupełnej niezawisłości, nie tylko politycznej, ale i ekonomicznej. Czy w połączeniu unją personalną z Austrią, czy związani traktatami najrozmaitszemi, które naturalnie nigdy nie będą broniły naszych interesów, z Niemcami, zawsze będziemy traktowani po macoszemu przez swych opiekunów, dbających by rozwój ekonomiczny Królestwa nie zaszedł zbyt daleko. Nasze więc sfery rządowe powinny urzyć całą swą energję i umiejętność dyplomatyczną, którą już wiele działaczy wykazało w moze nazbyt częstych podrózach do Berlina, byśmy w myśl zasady samostanowienia o sobie, sami decydowali o losach naszego państwa.

* * * * *

OD 1-go MAJA OTWARTA
W PARKU KOŚCIUSZKI

WŁĘCZARNIA
RADOMSKIEGO KOŁA ZIEMIANEK

POLECA:
Lody śmietankowe i inne,
mleko zsiadłe, kawę, herbatę,
wszelkie napoje chłodzące.

* * * * *

SENSACJA!!!

Przyjeżdża do Radomia 12 premjowanych atletek kobiet na Turniej Walki Francuskiej o mistrz stwo m. Radomia.

Wielki Kabaret i Balet

WYSTĘPY: Edwarda Redena — „Króla Śmiechu”
A. Fortwila — „Piosenkarza” i innych.

Ze Stowarzyszeń.

Zarząd Radomskiego Patronatu Związku Harcerstwa Polskiego uprzejmie prosi Członków Patronatu o wpłacenie zaległych składek członkowskich (jedną koronę na miesiąc) na ręce Skarbnika Patronatu, pani Jadwigi Czajkowskiej, (ul. Lubelska Nr. 40, Księgarnia Powszechna)

Osoby, interesujące się ruchem harcerskim, proszone są o przybycie w niedzielę 19 b. m. o 3½ po południu, na popis Drużyn Harcerskich na placu Szkoły Handlowej Męskiej, oraz na przedstawienie sztuki na tle życia harcerskiego p. t. „Na słonecznej drodze” (o godz. 8 wiecz. w Sali Ligi kobiet).

Ze Stowarzyszenia Pracowników Handlowych wyzn. Mojrzeszowego. Stosownie do uchwały z dnia 8. b. wystano w piątek t. j. dn. 10 b. m. ządania do wszystkich właścicieli sklepów wymienionych w Nr 29 „Kroniki” branz, z terminem 3 dniowym.

Dotychczas ządania te podpisały firmy M. B. Rutman, A. Goldberg (obuwie) M. J. Zajdensznr (papier) Ch. Rozenbaum, J. Gostyński, J. Kopper, (manufaktura) N. Ginzberg (galanterja) w pozostałych zaś firmach pracownicy przystąpili do strejku.

Właściciele tych firm zastąpili strejkujących swymi rodzinami chcąc zgnać swych byłych pracowników, którym (według zdania chlebodawców) powinno wystarczyć aż 10 rubli tygodniowo lub zaszczyt, że w ich firmach pracują.

Stowarzyszenie jednak powyższe ma nadzieję że tak subjecki jak i sklepowe, stojąc na wysokim stopniu swego zadania poprowadzą wytrwale do końca śmiało powziętą akcją.

Związek Ziemian. Jak już donosiliśmy w Piątek 7 Czerwca o 10-iej godz. rano odbędzie się Zebranie Ogólne Członków Związku Ziemian Oddziału Radomskiego z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu poprzedniego Zebrania.
- 2) Komunikaty Zarządu Oddziału:
 - a) Sprawy ogólnej działalności Związku
 - b) Kuratorja opuszczonych majątków,
 - c) ceny monopolowena rok 1918, 1919, a koszta produkcji i t. d.
- 3) Komunikaty Zarządu Głównego Związku Ziemian ref. p. Kazimierz Wojciechowski.
- 4) Wnioski i zapytania.

Z Wydziału Apropowizacyjnego m. Radomia.

Na skutek odezwy Wydziału Apropowizacyjnego małżonkowie Berek i Braudle Diomert oraz p. Rozenberg Sucher zamieszkali przy ulicy Długiej Nr 13 rzekli się z kart żywnościowych na korzyść uboższej ludności miasta.

Z miasta.

Z karty żałobnej. Zmarł w naszym mieście śp. Karol Boccione, powszechnie znany i ceniony nauczyciel, ukochany opiekun i wychowawca klas niższych i gospodarz Szkoły Handlowej Męskiej rodem z Włoch były oficer wojsk Garibaldię. Zmuszony opuścić swą ojczyznę i osiadł w naszym kraju, poświęcając się zawodowi nauczycielskiemu, na którym to stanowisku przetrwał do końca życia.

Był on nieocenionym przyjacielem dzieci, w pracy nad nimi wkładał wiele serca i pobłażliwości, co mu po dziś dzień pamiętają, a więc i śmierć ukochanego wychowawcy serdecznie odczuli

Dzień harcerski. Przypominamy o dzisiejszym dniu harcerskim. Z rana po nabożeństwie o 10-iej godzinie w Kościele Marjackim odbędzie się na placu Szkoły Handlowej przegląd drużyn harcerskich i odebranie raportów przez Komendanta Okręgu. Popołudniu ćwiczenia i gimnastyka. Publiczność radomska, która dotąd wykazała bardzo słabe zainteresowanie się ruchem harcerskim, co się wykazało tak podczas rozmaitych ćwiczeń harcerskich jak i podczas zebrań patronatu, może się nareszcie ocknąć z tego stanu i choćby dla zaspokojenia własnej ciekawości pośpieszy dzisiaj na plac Szkoły Handlowej.

Zabawa ogrodowa. Zabawa ogrodowa na rzecz wstydzących się zebrać odbędzie się dopiero za tydzień, t. j. dnia 26-go bm. a nie podczas Zielonych Świąt, jak było projektowane.

Zabawa Uniwersytetu Ludowego w Parku Kościuszki. W dniu 2 czerwca r. b. Uniwersytet Ludowy w Radomiu organizuje zabawę w Parku Kościuszki *Dochód z tej zabawy przeznaczony będzie na bibliotekę tejże instytucji.*

Zarząd „Uniwersytetu” mając nadzieję, że społeczeństwo nasze poprze ten tak wspaniały cel zawiadania, że zbieranie fantów przez upoważnione osoby zacznie się od dn. 21 b. m.

Wszyscy zainteresowani tą zabawą, mogą bliżej poinformować się w sali Uniw. Lud. przy ul. Skaryszewskiej 17 w godzinach między 7 a 8½ wieczorem.

Z teatru.

„Walki kobiet” w „Mirażu”. W przyszłym tygodniu przyjeżdża do naszego miasta wielki kabaret pod kierunkiem: pana Jana Łapickiego złożony z wybitnych i artystycznych kabaretów warszawskich z pp.: Edwardem Redenem, „Królem Śmiechu” i A. Fotwilem piosenkarzem na czele. Jako atrakcja będzie „Turniej Francuskiej Walki Kobięcej” o mistrzostwo m. Radomia.

Udział bierze 12 przemjowanych atletek. — Będzie to zatem niezwykle sensacyjne widowisko w Radomiu.

Wyjaśnienie. Proszeni jesteśmy wyjaśnić, że urządzone w przyszłym tygodniu „Walki Kobięcej” nie wspólne z radomskim Mirażem nie mają, tylko chyba to że będzie się odbywać w tej samej sali.

Czarny Kot. Stosownie do naszej zapowiedzi w d. 11, 12 i 13 czerwca odbędą się występy „Czarnego Kota” z Warszawy. Między innymi udział przyjmą pp. Anna Kitschman, Marja Strońska, Ronald Gierasieński, Konrad Tom i Wacław Adler.

Z MILICJI.

Rozkaz Naczelnika Milicji z dn. 18 Maja 1918 r.

- 1) Uwolniony został ze służby z dn. 16 b. m. posterunkowy Redlich Nikodem za zejście z posterunku i picie w restauracji
- 2) Skazują na areszt 24 godzinny za zejście z posterunku posterunkowych:
 - a) Lesiaka Jana
 - b) Wierzbickiego Mieczysława.
- 3) Ponieważ wszelkie budowle prywatne, przebudowy, zmiany elewacji, budowa ogrodzeń i t. p. roboty mogą być wykonywane jedynie za uprzednim pozwoleniem Magistratu, — przeto w razie zauważenia jakichkolwiek przygotowań do robót budowlanych należy sprawdzić czy wymagane pozwolenia udzielono, w razie zaś samowolnego prowadzenia robót, takowe wstrzymać, raportując o wydanych zarządzeniach Komendzie Milicji Miejskiej.

Od Redakcji.

Uprasza się wsayiskie stowarzyszenia i instytucje o nadsyłanie sprawozdań z działalności oraz zawiadomień o zebraniach odczytach i t. p.

Gimnazjum filologiczne Żeńskie

w Radomiu ul. Lubelska 41

była 8-mio klasowa Szkoła Handlowa Żeńska

oznajmia, że egzamina wstępne w wyżej wymienionej szkole odbędą się w dniach: 10, 11 i 12 czerwca 1918 r.

25—2

* * * * *

Wina
czerwone odleżale

Poleca: **St. Wierzbicki.**

* * * * *

Z ziemi Radomskiej.

12a. W dniu 5-go maja odbyła się kwesta majowa sprzedaży znaczka na Pol. Macierz Szkolną jako w 127 rocznicę konstytucji 3-go maja. Pomimo, że Macierz ma tak wniósł cel jakim jest krzewienie oświaty, której ludność wsi i miasteczek bardzo potrzebuje, jednak mieszczanie i wieśniacy nie starają się wypełnić chociażby swoimi bardzo drobnymi dawkami woreczków kwestarek, które po kilkunastu godzinach zbierania zaledwie zebrały około 350 koron.

Nawet ci, którzy korzystają z bezpłatnej czytelnicy Macierzy, a również i biblioteki za opłatą bardzo małą 1-go rubla rocznie, unikali kwestarek, a nawet czasami dało się usłyszeć taki epitet „ciągle zbierają, a my i tak musimy płacić na szkoły”, lub też „ja tam swoje dzieci uczę w Radomiu, to mnie w ilty szkoła nie potrzebna” itp.

Z takimi pojęciami jest u nas bardzo dużo mieszczan i to ludzi takich, którzy zaliczają przynajmniej sami siebie do liczby mądrzejszych mieszkańców.

W programie uczczenia Święta Narodowego był odczyt, który stosownie do rozlepionych zawiadomień miał wygłosić p. J. Mrosiewicz inspektor progimnazjum, jednak dlaczego tego odczytu nie było, to nikomu nie jest wiadomo, pomimo że byli tacy, którzy chcieli cokolwiek się dowiedzieć o konstytucji 3-go maja.

Wieczorem miejscowi amatorowie pod kierunkiem reżyserskim pp.: Żarskiego i Sliwińskiego odegrali: „Bzik mojej żony” (komedia A. Marka), „Bociany” (obrazek ludowy Konopnickiej) i „Za sztandarem” (obrazek dramatyczny z 1863 roku).

Amatorzy wywiązali się z zadania dosyć dobrze, pomimo, że kilku amatorów było zypełnie niezgranych, lecz włożywszy dużo pracy jak amatorzy tak też panowie reżysersowie zdołali zadowolnić publiczność.

Byli i tacy, którzy zasłużyli na szczególne wyróżnienie, mianowicie: p. Rakowiecki w sztuce „Bociany” stworzył charakterystyczną postać głupiego Janka, zaś p. K. Kosmulska w sztuce „Za Sztandarem” rolę Wandy odegrała doskonale, obje grali z nadzwyczajnym przejęciem się sztuką.

S.—W.

12a dnia 7-go maja 1918 r.

Z pism

Głos Ziemi Chełmskiej № 4. Głos Ziemi Chełmskiej, organ ziemi poświęcony sprawom kresów wschodnich, coraz piękniej się rozwija, zbierając na swych szpaltach materiały, dotyczący ziemi Chełmskiej i Podlaskiej.

Badacze życia tych ziem znajdują w każdym numerze tego pisma cenny materiał historyczny i aktualny, charakteryzujący przeszłość tych ziem oraz przejawy bieżącego życia.

Numer czwarty już wyszedł i zawiera: 1) artykuł polityczny, 2) opis uroczystości 3-go Maja w Chełmie, 3) w sprawie „praw historycznych” do ziemi Chełmskiej — H. Wiercińskiego, 4) wykaz protestów pow. Chełmskiego, 5) stan powiatu Biłgorajskiego, 6) z Podlasia, 7) statystyka ludności powiatu Tomaszewskiego, 8) Kółka rolnicze pow. Tomaszewskiego, 9) stowarzyszenia budowlane, 10) z krainy oszczerstw i fantazji, 11) z miasta i powiatu, 12) kurs dla rachmistrzów stow. pożyczkowych w Zamościu, 13) sprawozdanie P. M. S. w Chełmie.

Ogłoszenia.

Poszukuje posady biurowej w miejscu, lub na wyjazd. Zgłoszenia przyjmuje Administracja „Kroniki Radomskiej” pod J.

Poszukuje się przedsiębiorcy na eksploatację torfu w bezlesnej, gęsto zaludnionej okolicy w bliskości kolei. Wiadomość u p. W. Woszczyńskiego ul. Kościelna 16.

Polecamy Sz. Publiczności następujące firmy.

Księgarnia powszechna J. CZAJKOWSKIEJ. Lubelska 40. 4-5

Redaktor: Franciszek Bilek.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

8-mio Klasowe Gimnazjum Filologiczne Męskie JÓZEFA TEMERSONA

w RADOMIU, ul. MARJACKA Nr. 4.

Podania od nowostępujących do wszystkich kl. od przedwstępnej do 7 przyjmuje kancelarja do 30 maja włącznie. Egzamina wstępne rozpoczną się 10-go czerwca. DYREKCJA.

Na zasadzie otrzymanego zezwolenia Władz Szkolnych na założenie w Radomiu

8-mio klasowego Gimnazjum Żeńskiego

otwieram z początkiem nadchodzącego roku szkolnego

Przedwstępną, wstępną i pięć klas

tego zakładu naukowego.

Podania od kandydatek przyjmuję oraz bliższych informacji udzielam obecnie w mieszkaniu własnym przy ulicy Lubelskiej № 31, codziennie od godz. 3-iej do 5-iej po południu. Egzamin wstępne rozpoczną się 3 Czerwca r. b. JÓZEF TEMERSON.

ZAWIADOMIENIE.

W dniu 24 maja r. b. o godz. 3 po południu w sali Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego odbędzie się

OGÓLNE ZEBRANIE

Członków Spółki Rolnej Radomskiej

z następującym porządkiem dziennym:

1. Wybór przewodniczącego
2. Zatwierdzenie bilansu i rachunku Zysków i Strat za 1917 r. oraz budżetu na rok 1918
3. Uchwalenie podziału zysków za 1917 r.
4. Komunikaty Zarządu.
5. Zmiana § 61 Ustawy Spółki Rolnej Radomskiej.
6. Wybory na miejsce:
 - a) Członków Zarządu Antoniego Bielińskiego i Aleksego Grobieckiego kończących kadencję,
 - b) 5-iu Członków Komisji Rewizyjnej,
 - c) 3-ich Członków Kandydatów do Zarządu,
 - d) Kontrolerów Agentur.
7. Wnioski Członków.

Jeżeli pierwsze Zebranie nie dojdzie do skutku z powodu braku określonej liczby Członków, zostanie zwołane Ogólne Zebranie w drugim terminie, ważne bez względu na liczbę obecnych w dniu 6 czerwca r. b. w tymże lokalu i o tejże godzinie.

Zarząd Spółki Rolnej Radomskiej.

8-kl. Zakład Naukowy Żeński Marji Gajl

Radom, ul. Długa Nr. 19

Zawiadania, że egzamina dla nowostępujących rozpoczną się 10-go czerwca. Zapisy oraz podania przyjmuje codziennie kancelarja od 9-iej do 3-iej po południu.

KONSTRUKCJE ŻELAZNO-BETONOWE

ŻEL.-BET.

A. JANISZEWSKI

RADOM, UL. DŁUGA Nr. 28

POLECA: DACHÓWKI piaskowo-cementowe lekkie i trwałe. PŁYTY trotuarowe, rynsztoki, podrynniki. RURY różnych rozmiarów do kanalizacji. CEMBROWINY, posadzki cementowe, tarasy. KONSTRUKCJE żelazno-betonowe. SŁUPY I SŁUPKI do ogrodzeń, ogrodów, klombów i skwerów.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazno-betonowe. Kosztorysy i projekta. Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa. 9-20

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

ST. BRZOZOWSKI I M. J. SZMORLIŃSKI

19-24 w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1.

POLECA: Tekturę smółcowca, Smółwice, Cement, Gwoździe. — Oleje maszynowe i Cylindrowe, Smar do wozów.

Fabryka Maszyn Rolniczych

K. BOLESTA

Poleca Lokomobile i młocarnie parowe używane i nowe, młocarnie do prostej stomy i zyczajne, maneże, kultywatory, brony, plugi i t. p. Kupuje używane Lokomobile, młocarnie parowe i zyczajne i po spalaniu.

Wydawnictwo Radomskiej Spółki Wydawniczej.

Druk „J. K. Trzebiński” — Radom.